

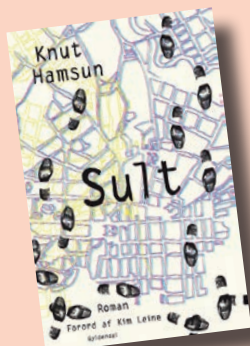
BØGGER

DU SKAL

Læse

FØR DU FÅR

HUS, HUND
& HONDA

Knut Hamsun Sult (1890)

Den forhutlede fortæller vandrer rundt på må og få i det gamle Kristiania. Helt i sine følelsers vold går han rundt og sulter. Efter mad, for han er fattig, men ligeså meget efter kærlighed og en plads i verden. Han elsker, forelsker sig, fortvivler og forfalder og er i det hele taget som en fjer i sine følelsers kastevinde. Hamsun redigerede flere gange dette værk, der skulle vise sig at blive en kultklassiker. Nu foreligger den endelige version i Kim Leines fine oversættelse.

Hermann Hesse Steppeulven (1927)

Steppeulven Harry Haller er en tvetydig natur i evig kamp med sig selv. Han er ulv og menneske i en og samme person, det mørke og det lyse. Haller lever fattigt, men vildt, intenst og altopslugende og ser med foragt på den polerede småborgerlighed omkring sig, men dog også til tider med misundelse over det trygge og rare i en helt almindelig tilværelse uden tvivl og sult. Han er et menneske, der er gået til grunde og må finde sig selv og en mening med livet.

Italo Svevo Farvel til ungdommen (1898)

Den engang så lovende forfatter, Emilio Brentani, lever nu et småkedeligt liv som forsikringsagent. Men da den smukke og unge Angiolina dukker op, tænder hun en gnist i ham igen. Hun er imidlertid en utilregnelig prima-donna, og livet bliver hurtigt kvælende for Brentani, der ikke kan løsrive sig fra sit begær. Romanen er et studie i håbløs kærlighed skrevet med stor psykologisk indsigt og litterær finesse.

Aldous Huxley Fagre nye verden (1931)

Skal du læse "1984", skal du selvfølgelig også læse Huxleys dystopi, der ligesom Orwells klassiker tegner et skrækindjagende portræt af et totalitært, manipulerende samfund, men her med et bioetisk perspektiv. Året er 2540, og under mottoet "Fællesskab, ensartethed og uforanderlighed" bliver mennesker masseproduceret på flaske for at sikre, at de er befriet for alt det, der gør livet svært. Huxley tog udgangspunkt i sin egen tid, men alt for meget er alligevel blevet til virkelighed i dag.

Franz Kafka Processen (1914)

Josef K. bliver en morgen uden videre arresteret. Han sendes til retsmøder og søger en forklaring på, hvorfor han er blevet arresteret. At han desuden ikke er tilbageholdt, men frit kan tage på arbejde og fortsætte sin dagligdag gør ikke sagen mere kuriøs. Kafkas sære univers har haft vidtrækkende indflydelse på eftertidens litteratur, og ikke uden grund er han ophavsmand til betegnelsen 'kafkask'.

John Steinbeck Mus og mænd (1937)

De to omstrejfende rancharbejdere, den enfoldige og bomstærke Lennie og hans kloge ven George, er omdrejningspunktet i denne perle af en roman. De strejfer ensomt omkring for at finde arbejde i det depressionshærgede Amerika, ligesom talrige andre gjorde det i tiden efter børskrakket. Det er en vidunderlig roman om ensomhed, isolation og drømmen om noget bedre, skrevet af en af USAs største fortællere.

Jean-Paul Sartre Kvalme (1938)

Antoine Roquetin er ikke bare træt af verden. Han væmmes ved den og ved alt det, der omgiver ham. Udførligt katalogiserer han hver en følelse og tanke, han har om verden og menneskene omkring ham. Væmmelsen (???) eskalerer og fører til en overvældende følelse af kvalme. En tankevækkende bog om mennesket og dets forhold til omverdenen. Sartre blev i 1964 tildelt Nobelprisen i litteratur, men afstod fra at modtage den, fordi han ikke ønskede officielle anerkendelser.

J.D. Salinger Griberen i rugen (1951) (også kendt som Forbandede ungdom)

Dette er måske ungdomskultklassikeren over dem alle. Pubertetsramte Holden Caulfield er søn af velhavende forældre, der ønsker det bedste for ham. Men drengen er doven og ligeglad, selvom evnerne ikke fejler noget. Verden er i hans øjne forløjet og falsk, og han kan ikke se meningen med det hele.

George Orwell 1984 (1949)

En dystopi over et Londonsk overvågningssamfund, hvori Winston Smith forsøger at finde sig til rette. Men det er ikke nemt at navigere i et totalitært samfund, hvis hovedagenda er frygt og underkuelse og en sandhed, der er vendt på hovedet. Det er en bog om David og Goliat, om at have og ikke at have, og kigger du ind i kernen af bogen, får du et angstfremkaldende indblik i magtens og tyranniets væsen.

William Golding Fluernes herre (1954)

En gruppe engelske drenge strander på en ø i bedste Robinson Crusoe-stil. Hvor Crusoe stødte på det primitive og uciviliserede i øboeren Fredag, bliver drengene mødt af det dyriske i sig selv. De er alle i samme båd, og det starter fredeligt, mens deres lille samfund tager form. Men snart begynder rollerne at blive fordelt. Nogen skal lede og andre skal ledes, og det medfødte onde vælder op i de før så uskyldige skoledrenge.

Isaac Bashevis Singer Familien Moskat (1950)

Den intellektuelle Asa Heshel ankommer til Warszawa, hvor han langsomt bliver indlemmet i familien Moskat og oplever familiens storhed og fald. Romanen er en ualmindeligt smuk tids- og kulturmosaik af jøderne fra tiden før første og frem til anden verdenskrig. Formået kærlighed, arrangerede ægteskaber, tro og videnskab, fornuft og følelse, plus alt det løse. Den er spækket med paradokser, filosofiske dilemmaer og en masse selvmodsagelse i den ortodokse jødedom.

Chinua Achebe Alt falder fra hinanden (1958)

I det mørkeste Afrika er Okwonko en stor bryder og kriger, en mand af betydning og anseelse. Frygten for at ende som sin rygradsløse far driver ham mod storhed. Samfundets dogmer er simple, og Okwonko bliver hurtigt en af klanens betydningsfulde mænd. Men et uheld tvinger ham til syv års eksil, og da han vender tilbage til sin stamme, er alting under oprud. Engelske missionærer er kommet til landet, og med sig har de taget en ny religion, en ny kultur og et nyt verdenssyn.

Klaus Rifbjerg Den kroniske uskyld (1958)

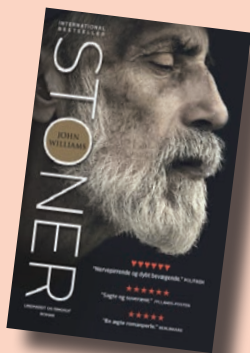

Udgivet første gang i 1958 - og genudgivet mange gange siden - fortæller denne danske nyklassiker om Janus og hans tilbedende syn på Tore og Helle i tiden op til den store studenterfest. Spækket med symbolik er den og en rigtig dansklærer-darling, men også bare en skide god bog, der trods sit tidsbillede stadig holder.

John Updike Hare hop (1963)

Trods den lidt barnlige danske titel er Updikes bøger om Rabbit Angstrom mesterlig læsning. 27-årige Rabbit er gift med skolekæresten Janice, med hvem han har en søn plus en pige i vente. De lever et helt almindeligt, småborgerligt forstadsliv, men Rabbit er plaget af drømme om grønnere græs. Så han tager benene på nakken og flygter fra det hele. En klassisk fortælling om trædemølleliv og ambitioner, og læser du den på engelsk får du alle fire bøger, mens kun de to første er oversat til dansk.

Harper Lee Dræb ikke en sangfugl (1960)

Det er en synd at dræbe en sangfugl, lyder en advokats råd til sine børn, da han forsvarer virkelighedens menneskelige sangfugl, en sort mand anklaget for voldtægt på en hvid pige. Harper Lee udforsker med humor voksnes irrationelle holdning til race- og klasseforskelle i 30'ernes sydstats-USA i denne klassiker om ét menneskes kamp for retfærdighed i tiden efter børskrakket.

John Williams Stoner (1965)

En af de seneste års mest omtalte bøger, selvom den har 50 år på bagen. Stoner er underviser på universitetet i Missouri, medium-ulykkeligt gift, lever et trist, begivenhedsløst liv, der heller ikke efter hans død efterlader sig mærkbare spor. Men der venter læseren en stor oplevelse. Romanen er på en gang ærkeamerikansk og totalt uamerikansk, med sine små armbevægelser og uprætentløse sprogbrug. Det er ikke Hollywood-glamour, men en ægte fortælling om det ægte Amerika.

Giorgio Bassani Micòl (1962)

Italienske Bassanis hovedværk er fortællingen om livet i Finzi-Continiernes have før anden verdenskrigs udbrud. I denne oase i Ferrara mødes familiens unge venner og spiller tennis efter at være udelukket fra den lokale tennisklub af fascisterne. Venskaber opstår og også kærlighed, og "Micòl" er samtidig en romantisk og fortvivlet fortælling om forholdet mellem hovedpersonen og den hemmelighedsfulde Micòl Finzi-Contini.

Svend Åge Madsen Se dagens lys (1980)

Alene tanken om det samme job, den samme kone, det samme liv hele livet igennem kan på nogle virke panikfremkaldende. Men sæt det omvendte var tilfældet. Tænk, hvis du vågnede op og hver dag havde ny partner, nye børn, nyt job, hvor ikke to dage var ens. Og tænk så, hvis du blev forelsket og gerne ville skabe et liv sammen med hende, men ikke kunne?

Raymond Carver
Hvad vi taler om, når vi taler om kærlighed (1981)

Hver fortælling i denne sublime novellesamling åbner en dør ind til et liv, der forsøger at komme overens med sin fortid. Carver kan det dér usigelige ligesom Hemingway, men Carvers hverdagshelte er mere jordnære og nok nærmere beslægtet med almindelige dødelige som dig og mig.

Marguerite Duras
Elskeren (1984)

En selvbiografisk roman om 15-årige Duras' blodrøde affære med en rig kinesisk mand i Vietnam. Som med alt andet, hun skrev, er bogen støbt i et sanseligt, intenst sprog, mens teksten bevæger sig mellem forskellige personer og emner. Læs også "Elskeren fra Nordkina", der er Duras' bearbejdede, filmiske og meget mere detaljerede udgave, som hun skrev som et slags modangreb på filmatiseringen af "Elskeren".

J.M. Coetzee
Historien om Michael K (1983)

En historie om et land i krig og om krigens ofre. Michael K bliver født med haarskår og er fra starten udstødt af det samfund, han ikke har bedt om at være en del af. Da hans mor bliver alvorligt syg, flygter de til Prince Albert, men hun dør undervejs. Michael må klare sig selv og begynder lidt efter lidt at søge og ønske ensomheden. Samfundets kasser passer ikke til ham, men menneskene på hans vej forsøger bestandigt at rette ham til.

Richard Ford
Sportsjournalisten (1986)

Sportsjournalisten Frank Bascombe har mistet sin søn, og konen har forladt ham. Nu forsøger han at komme igennem dagen og vejen og med optimisme at finde en mening med at fortsætte med livet. Så let kan det siges. Bogen er et eftertænksomt forsøg på at overvinde sorgen, skrevet i et efter amerikansk standard minimalistisk sprog. "Sportsjournalisten" fortsættes i "Uafhængighedsdag" og "Som landet ligger", og ligesom i John Williams' "Stoner" bliver hverdagslivet her gjort til stor kunst.

Elfriede Jelinek
Spillelærerinden (1983)

Selvom hun har rundet de 30 år, lever Erika Kohut under samme tag som sin mor. Moderen havde lagt i støbeskeen, at Erika skulle blive en stor pianist, men klaverlærerinde var, hvad det kunne blive til. Moderen er tyrannisk overfor datteren og nægter at give slip. Erikas sociale handicap tvinger hende ud i seksuelle udskejelser med sine elever, som hun piner, ligesom moderen piner hende.

Orhan Pamuk
Den sorte bog (1990)

Galips kone forsvinder en dag som dug for solen, og det bliver startskuddet til en detektivisk søgen efter både hende, hans egen og tyrkernes identitet. I det sneklædte Istanbul traver Galip gaderne tynde, mens historien om storbyen opulles i en tyrkisk mosaik, der blander fortid og nutid, øst og vest, altid med floden Bosporus som livgivende kilde. "Den sorte bog" er en nutidig "1001 nats eventyr", der hylder litteraturen og fortælleglæden.

Albert Camus Det første menneske (1994)

Forfatterens egne erindringer om barndom og opvækst i en fattig, algerisk familie bestående af hans mor, bedstemor, storebror og onkel. Bogen er et nostalgisk tilbageblik, intelligent, reflekteret, og har du endnu til gode at træde ind i Camus' forfatterskab, er bogen en oplagt indføring i hans værk, hans værdier, hans tankesæt og filosofi.

Dario Fo Flagermusenes landsby (2002)

Med ægte italiensk charme fortæller støvlelandets største, nulevende dramatiker om sin barndoms første syv år - og lidt mere. Det er så sprudlende og fornøjeligt gengivet, at man næsten klukker sig hele vejen fra fødsel til sidste punktum, men bogen er også et vidnesbyrd om et land og en tid omkring fascismens opblomstring og om Fos kunstneriske talent og evne til at charme sig gennem livet.

Jonathan Franzen Korrektioner (2001)

Enid Lambert ønsker at samle familien til den årlige taksgiving dinner. Men meget er sket, siden børnene var små og boede hjemme, og selvom traditioner i høj grad handler om gentagelser og ritualer, er intet, som det var engang. Særligt stærkt står billedet af familiefaren, den unge og stærke Alfred Lambert, der i sin alderdom bliver dement og inkontinent.

Julian Barnes Når noget slutter (2011)

Der er noget forunderligt ved hukommelsen og det, at vi sjældent husker tingene, som de virkelig var. Tony arver en dagbog fra en gammel ven, men bogen er i ungdomskæresten Veronicas besiddelse, og hun ønsker ikke at udlevere den. Det er 40 år siden, de var sammen, og Tony har levet et almindeligt, begivenhedsløst liv lige siden. Men da han begynder at kradse i lakken, begynder fortiden at vise sig i en mørkere variant.

Michel Houellebecq Platform (2001)

Michel er ansat i kulturministeriet og dødleder sig. På en tur til Thailand møder han karrierekvinden Valerie, og tilbage i Frankrig indleder de et forhold. Herfra går alting op i sex i alle former og farver, og det inspirerer Valerie til at satse på sexturisme i det rejseselskab, hun arbejder for. Houellebecq er fransk litteraturs enfant terrible, og der er milevidt mellem klassisk fransk fortovscaféidyl til hans perverterede portræt af vores vestlige kultur.

Alice Munro Livet (2012)

Canadiske Munro skriver noveller i verdensklasse, og det indbragte hende Nobelprisen i litteratur. Fortjent. Hendes seneste samling hedder "Livet" og rammer ned i en dagligdag og en hverdagsverden, der er velkendt også for en dansker. Episoderne er almindelige hændelser, der sker for mennesker hver dag, men i Munros ufejlbarlige pen er der altid stor dramatisk intensitet med undertoner af sorg og smerte.

